

Sygn. akt: VII KZ 4/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Dorota Szczerbiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jacka Kryszczuka
w sprawie F. C., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 lipca 2018
r. zażalenia pełnomocnika J. C. na postanowienie Wojskowy Sąd Okręgowy w
W. z dnia 13 kwietnia 2018 r., sygn. akt Ko. .../17,

p o s t a n o w i ł
utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem b. Sądu Wojsk Lotniczych w W. z dnia 17 listopada 1955 r. (sygn. akt S.Lot. .../55), kpr. F. C. został skazany za to, że:

„1. 15 lipca 1955 r. w porozumieniu z P. i S. i wspólnie z nimi zdezerterował z bronią z JW. [...] i przebywał na dezercji do chwili ujęcia go w dniu 2 sierpnia 1955 r.,

tj. popełnienie przestępstwa z art. 116 § 4 i 5 KKWP,

2. 27 lipca 1955 r. w L.. dokonał wspólnie z P. i S. napadu rabunkowego przy użyciu broni na sklep „Samopomocy chłopskiej”, gdzie zrabowali ok. 1200 zł i kilkanaście tabliczek czekolady,

tj. popełnienia przestępstwa z art. 2 § 2 dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o wzmożeniu ochrony własności społecznej”.

Za czyn z pkt. 1. wymierzono karę 6 lat więzienia i degradację, zaś za czyn z pkt. 2. karę 6 lat więzienia i degradację oraz orzeczono karę łączną 8 lat więzienia i degradację. Ponadto zaliczono w poczet kary więzienia areszt tymczasowy od dnia 2 sierpnia 1955 r.

Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 25 listopada 1955 r.

F. C. został warunkowo zwolniony z odbycia reszty kary pozbawienia wolności z dniem 11 marca 1961 r., na podstawie postanowienia Sądu Okręgu Wojskowego w W. z dnia 9 marca 1961 r., sygn. akt Cs. .../61.

W dniu 13 lipca 2017 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. wpłynął wniosek J. C. o unieważnienie ww. wyroku b. Sądu Wojsk Lotniczych w W. z dnia 17 listopada 1955 r.

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2018 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w W. wniosku nie uwzględnił.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożył pełnomocnik J. C., zarzucając „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że skazanie męża wnioskodawczyni F. C. wyrokiem b. Sądu Wojsk Lotniczych w W. z dnia 17.11.1955 r. (sygn. akt S.Lot. .../55) nie spełnia warunków przewidzianych w art. 1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23.02.1991 r. o uznanie za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i w konsekwencji – nie uwzględnienie wniosku Pani J. C. o unieważnienie przedmiotowego wyroku z dnia 17.11.1955 r. (sygn. akt S.Lot .../55)”.

W konkluzji autor środka odwoławczego wniósł o „zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez unieważnienie wyroku b. Sądu Wojsk Lotniczych w W. z dnia 17.11.1955 r. , bądź uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Lektura akt sprawy pozwala na stwierdzenie, że nie można znaleźć żadnych powodów dla podzielenia argumentacji skarżącego. Sąd pierwszej instancji zgromadził w sprawie wystarczający dla dokonania prawidłowego rozstrzygnięcia materiał dowodowy, poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które są rezultatem oceny zebranych w sprawie dowodów, przeprowadzonej zgodnie z regułą określoną w art. 7 k.p.k. Autor środka odwoławczego zaprezentował zaś jedynie polemiczne stanowisko wobec zajętego przez Sąd pierwszej instancji, a w konsekwencji nie wykazał trafności postawionej tezy o przekroczeniu przez ten Sąd granic swobodnej oceny dowodów.

W rozpoznawanej sprawie nie ma wątpliwości co do tego, że roszczenia wnioskodawcy nie znajdują oparcia w treści przepisów ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1583). Rozważania Sądu *a quo* są w tej mierze prawidłowe i Sąd Najwyższy w pełni je podziela.

Należy bowiem pamiętać, że zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1987 ze zm.) stwierdzenie nieważności orzeczenia może nastąpić w sytuacji, gdy czyn przypisany osobie skazanej był związany z działalnością tej osoby na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego albo orzeczenie zostało wydane z powodu takiej działalności, orzeczenie wydano za opór przeciwko kolektywizacji wsi oraz obowiązkowym dostawom, lub jeżeli czyn został popełniony w celu uniknięcia w stosunku do siebie lub innej osoby represji za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Oznacza to, że musi istnieć związek pomiędzy wydanym orzeczeniem a działalnością osoby skazanej na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Okoliczności związane ze skazaniem męża wnioskodawczyni, wynikające z zachowanych akt sprawy karnej, nie wskazują, co słusznie zauważył Sąd pierwszej instancji, aby do wydania wyroku w jego sprawie doszło z powodów wymienionych w powołanej wyżej ustawie. Brak jest jakichkolwiek przesłanek do stwierdzenia, aby F. C. prowadził w tym czasie jakąkolwiek działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Taką

działalnością nie można, w szczególności, określić dezercji połączonej z kradzieżą broni. Konstatacja ta dotyczy również drugiego przestępstwa przypisanego F. C. W zażaleniu podniesiono, że jego zachowanie, podlegające skazaniu było spowodowane chęcią rozpoczęcia działań niepodległościowych. W związku z tym należy zauważyć, że wola rozpoczęcia takiej działalności, nie stanowiła o jej faktycznym podjęciu, co wykazał zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

W tym stanie rzeczy trzeba zaznaczyć, że ustawa o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego ma na celu oddanie sprawiedliwości osobom działającym na rzecz tej niepodległości, a nie danie satysfakcji wszystkim osobom skazanym w latach 1944-1989. Szczególny tryb postępowania przewidziany w tej ustawie dotyczy uznania za nieważne orzeczeń skierowanych tylko przeciwko osobom faktycznie działającym na rzecz niepodległości Polski (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1991 r., I KZP 32/91, OSNKW 1992, z. 3-4, poz. 24).

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

kc